

UPORABA ŽIVALI V POSKUSIH V LETU 2018

Zahteva za poročanje izhaja iz 54. člena Direktive Sveta 2010/63/EU in Izvedbenega Sklepa komisije 2012/707/EU. V Sloveniji pravno podlago za poročanje predstavljata Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št 23/13 – UPB3) in Pravilnik o pogojih za izvajanje poskusov na živalih (Uradni list RS, št 37/13 in 89/14). V skladu s 35. členom pravilnika, ki določa pogoje za uporabo živali v poskusih, morajo organizacije, ki izvajajo poskuse na živalih, vsako leto pripraviti letno poročilo o uporabi živali. V poročilu so zajeti podatki o številu in vrsti uporabljenih živali, namenu uporabe, določeni težavnosti posameznih postopkov, itd.

Preglednica 1: Število in vrsta uporabljenih živali ter namen uporabe v letu 2018

Vrsta živali/Namen uporabe	Temeljne raziskave	Translacijske in uporabne raziskave	Regulativna uporaba in rutinska proizvodnja	Ohranitev vrst	Visokošolsko izobraževanje ali usposabljanje	Skupaj
miši (<i>Mus musculus</i>)	697	1.689	1.918	115	21	4.440
podgane (<i>Rattus norvegicus</i>)	136	88			11	235
kunci (<i>Oryctolagus cuniculus</i>)			64		6	70
konji (<i>Horses</i>)					2	2
prašiči (<i>Pigs</i>)	32				16	48
ovce (<i>Ovis</i>)	46					46
Govedo (<i>Cattle</i>)	2					2
domača kokoš (<i>Gallus gallus domesticus</i>)	156	55				211
Druge ribe (<i>Other fish</i>)					50	50
Skupaj	1.069	1.832	1.982	115	106	5.104

V letu 2018 je bilo v Republiki Sloveniji v poskusih uporabljenih 5.104 živali, od tega so skoraj 93 % predstavljali laboratorijski glodavci (miši in podgane) in kunci. Poleg tega so bile v majhnem odstotku uporabljene še naslednje vrste živali: prašiči, ovce, govedo, konji, domače kokoši in ribe (šarenka).

2.900 poskusnih živali (od tega 2.610 laboratorijskih glodavcev) je bilo uporabljenih za raziskave na področju onkologije, proučevanja različnih organskih sistemov (prebavila, krvožilje, živčevje, imunski sistem, itd.), endokrinologije ter obnašanja živali.

Za namen regulativne uporabe in rutinske proizvodnje se uporabljajo miši, podgane in kunci in sicer za namen kontrole kakovosti zdravil, vključno s testiranjem varnosti in učinkovitosti serije, kar predpisuje zakonodaja na področju zdravil. V ta namen je bilo uporabljenih 1.982 živali. Število v zadnjih letih upada, predvsem zaradi zamenjave in vivo testiranja z in vitro testiranjem, ki sledi principu 3R – zamenjava (replacement).

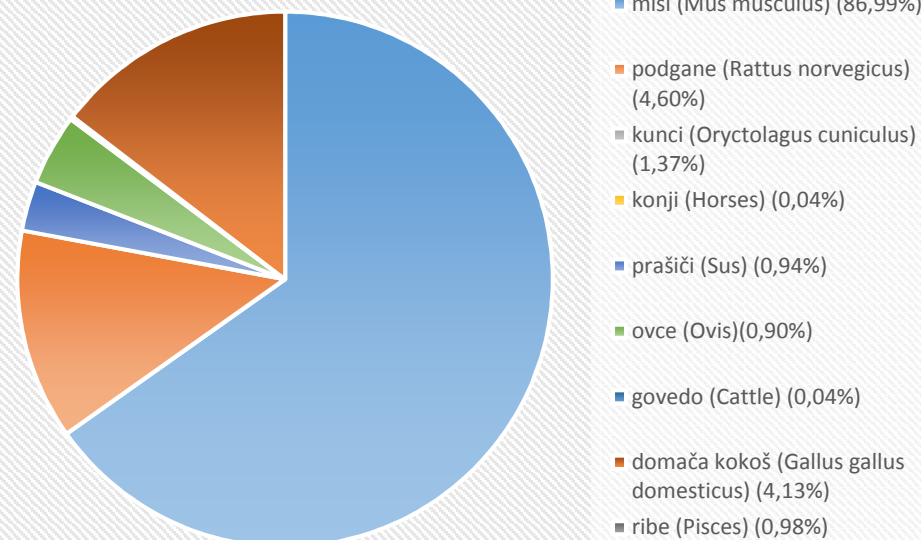
V okviru visokošolskega izobraževanja je bilo uporabljenih 106 živali (laboratorijski glodavci, konji, prašiči, ovce in ribe), kar predstavlja 2% vseh uporabljenih živali.

Za ohranitev vrst je bilo uporabljenih 115 miši (krioprezervacija za ohranitev dveh linij). Gre za ohranjanje linij debelih in vitkih miši, ki sta edinstveni na svetu in zelo pomembni za nadaljnje raziskave za področje odkrivanja novih genov za debelost in vitkost, kar lahko pripelje do razvoja zdravila s potencialom za terapijo zdravljenja z debelostjo povezane sladkorne bolezni.

V poskusih je bila uporabljena tudi 501 gensko spremenjena žival (miši in podgane), kar predstavlja slabih deset odstotkov vseh uporabljenih živali. Živali so bile uporabljene za namen temeljnih raziskav, za proučevanje področja onkologije, endokrinologije, prebavnega trakta, imunologije, itd.

Podrobnejši podatki za Slovenijo so dostopni [tukaj](#).

Vrste živali v poskusih v letu 2018

Namen uporabe poskusnih živali v letu 2018

